

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧០៩/០១០

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីកិច្ចការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី២ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋមណ្ឌល ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

ច្បាប់

ស្តីពី

កិច្ចការពារ និង

លើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១._

ច្បាប់នេះមានគោលដៅការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២._

ច្បាប់នេះ មានគោលបំណង ដូចតទៅ :

- ការពារសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់ជនពិការ
- ការពារផលប្រយោជន៍ជនពិការ
- ទប់ស្កាត់ កាត់បន្ថយ និងលុបបំបាត់ការរើសអើងជនពិការ
- ស្តារកាយសម្បទា សតិបញ្ញា និងវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីធានាលទ្ធភាពក្នុងការចូលរួមដ៏ពេញលេញ និងដោយស្មើភាពនៃជនពិការក្នុងសកម្មភាពនានារបស់សង្គម ។

មាត្រា ៣._

ច្បាប់នេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះជនពិការ និងសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលទាក់ទងនឹងជនពិការនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៤._

វាក្យស័ព្ទសំខាន់ៗ ដែលប្រើនៅក្នុងច្បាប់នេះ មានន័យដូចតទៅ :

- **ជនពិការ** សំដៅដល់ជនទាំងឡាយណាដែលខ្វះខាត បាត់បង់ ខូចខាតសរីរាង្គណាមួយ ឬ សតិបញ្ញា បណ្តាលឱ្យមានការរំខានដល់ជីវភាពរស់នៅ ឬ សកម្មភាពនានាប្រចាំថ្ងៃ ដូចជាជនពិការរាងកាយ ពិការភ្នែក ពិការក្នុងការស្តាប់ ពិការសតិបញ្ញា មនសិការវិកលនិងប្រភេទពិការផ្សេងៗទៀត ដែលនាំឱ្យមានលក្ខណៈមិនប្រក្រតី ។

ksl

- **ទីកន្លែងសាធារណៈ** សំដៅដល់បរិវេណ ទីតាំង អគារនិងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន នានា ដែលជាកម្មសិទ្ធិរដ្ឋ សាធារណៈ ឬ ឯកជនដែលបើកទូលាយ និងផ្តល់សេវាដល់សា-
ធារណជនទូទៅ ជាអាទិ៍៖ ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរ ផ្លូវថ្នល់ កន្លែងលំហែកាយ មជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌
កន្លែងលេងកីឡា កន្លែងកំសាន្ត គ្រឹះស្ថានអប់រំ សណ្ឋាគារ មន្ទីរពេទ្យ មណ្ឌលសុខភាព អាហារ-
ដ្ឋាន ប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូន ។

- **គ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ** សំដៅដល់សាលាសាធារណៈ ដែលបានធ្វើការ
អប់រំ បណ្តុះបណ្តាលសិស្សគ្រប់វ័យ ។ គ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ រាប់បញ្ចូលចាប់ពីកម្រិត
មត្តេយ្យសិក្សាឡើងទៅ ។

- **គ្រឹះស្ថានសិក្សាឯកជន** សំដៅដល់សាលាឯកជន ឬ អង្គការទាំងឡាយណា
ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យបង្កើត សម្រាប់ធ្វើការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលសិស្សគ្រប់វ័យ ។

ជំពូកទី ២

ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការនិងរដ្ឋបាលសិទ្ធិជនពិការ

មាត្រា ៥.-

ត្រូវបានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ មានអក្សរកាត់ថា **(ក.ស.ជ)** ជាយន្តការ
សម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិ និងពិគ្រោះយោបល់លើបញ្ហាពិការភាព ។

មាត្រា ៦.-

ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ មានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ផ្តល់ការពិគ្រោះយោបល់ជំនាញលើបញ្ហាពិការភាព និងការស្តារលទ្ធភាព
ពលកម្ម

- ជួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គការពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយ
ជនពិការជាតិ និងយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងពិការភាព និងការស្តារលទ្ធភាព

-ជម្រុញការអនុវត្តគោលនយោបាយ ច្បាប់ និងបទបញ្ជាផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹង
បញ្ហាពិការភាព និងការស្ដារលទ្ធភាពពលកម្ម

-លើកសំណើកែសម្រួល បំពេញបន្ថែម ធ្វើវិសោធនកម្មគោលនយោបាយ
ច្បាប់ និង បទបញ្ជាផ្សេងៗ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាពិការភាព

-តាមដាន វាយតម្លៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ ផែនការជាតិ ច្បាប់ និងបទ
បញ្ជាផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាពិការភាព

-ទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍ជាតិ-អន្តរជាតិ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ កៀរ
គរប្រភពធនធានទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស ។

មាត្រា ៧._

ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការរួមមាន :

- រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ឬ តំណាង ជាប្រធាន
- តំណាងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- តំណាងអង្គការជនពិការ
- តំណាងអង្គការ និយោជក និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើសកម្មភាព
ជួយដល់ជនពិការ ។

ការរៀបចំសមាសភាព និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ ត្រូវ
កំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ត្រូវបង្កើតរដ្ឋបាលសិទ្ធិជនពិការដែលជាអង្គភាព
ចំណុះនាយកដ្ឋានស្ដារលទ្ធភាពពលកម្ម ។

មាត្រា ៩._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ដោយសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គការ
ពាក់ព័ន្ធ មានភារកិច្ចរៀបចំទិវាជនពិការកម្ពុជា និងទិវាភីឡាជនពិការកម្ពុជា ក្នុងគោល

Handwritten signature

បំណងបំផុសការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីសុខុមាលភាពនៃជនពិការ និងលើកទឹកចិត្តជន
ពិការ ដើម្បីចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ និងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ។

ទិវាជនពិការកម្ពុជា និងទិវាភីឡាជនពិការកម្ពុជា ត្រូវប្រារព្ធឡើងជាមួយទិវាជន
ពិការអន្តរជាតិ ថ្ងៃទី ៣ ខែ ធ្នូ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

ជំពូកទី ៣

វិវត្តភាពរស់នៅ

មាត្រា ១០._

រដ្ឋត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ជួយលើកតម្កើងជីវភាពរស់នៅរបស់ជនពិការឱ្យ បានសមរម្យ
ស្របតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។

មាត្រា ១១._

រដ្ឋត្រូវមានវិធានការចាំបាច់នានា ដើម្បីបំផុសលើកទឹកចិត្តពលរដ្ឋ សប្បុរសជនផ្នែក
ឯកជន និងអង្គការសង្គម ឱ្យចូលរួមជួយឧបត្ថម្ភដល់ជនពិការ ។

មាត្រា ១២._

រដ្ឋត្រូវរៀបចំគោលនយោបាយផ្គត់ផ្គង់ និងមានថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីជួយឧបត្ថម្ភដល់
ជនពិការ ដែល :

- មានកម្រិតពិការភាពធ្ងន់ធ្ងរ និងក្រីក្របំផុត និងគ្មានទីពឹង ឬ
- ចាស់ជរា និងក្រីក្របំផុត និងគ្មានទីពឹង ឬ
- មានគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរ និងក្រីក្របំផុត និងគ្មានទីពឹង ។

រដ្ឋត្រូវមានថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មជនពិការទៅក្នុងសហគមន៍ ។

មាត្រា ១៣._

មាតា បិតា និងអ្នកអាណាព្យាបាលជនពិការត្រូវ :

Ksl

- ការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ជនពិការ
- យកចិត្តទុកដាក់បីបាច់ថែរក្សាជនពិការឱ្យបានល្អ
- លើកទឹកចិត្ត និងជួយជនពិការឱ្យមានក្តីសង្ឃឹមក្នុងជីវិត ។

ការមិនយកចិត្តទុកដាក់ថែទាំ ការកេងប្រវ័ញ្ច និងការបោះបង់ជនពិការ ត្រូវហាមឃាត់ ។

ជំពូកទី ៤

ការស្តារកាយសម្បទា និងសតិបញ្ញា ការថែទាំសុខភាព និងការបង្ការ

មាត្រា ១៤._

រដ្ឋត្រូវរៀបចំកម្មវិធីស្តារកាយសម្បទា និងសតិបញ្ញា សំដៅជួយដល់ជនពិការឱ្យអាចបំពេញមុខងារ និងប្រើប្រាស់សមត្ថភាព ទេពកោសល្យ ក្នុងជីវភាពសង្គម ។

មាត្រា ១៥._

រដ្ឋត្រូវបង្កើត និងលើកទឹកចិត្តដល់អង្គការសង្គម និងផ្នែកឯកជនឱ្យបង្កើតជាអាទិ៍ :

- មជ្ឈមណ្ឌលស្តារកាយសម្បទា និងសតិបញ្ញា
- សាលាសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល អ្នកបច្ចេកទេសផលិត ឧបករណ៍ទ្រទ្រង់រាង

កាយ

- មជ្ឈមណ្ឌលផលិតគ្រឿងផ្សំ ឧបករណ៍ទ្រទ្រង់រាងកាយ ដើម្បីធានាសេចក្តីត្រូវការនៃមជ្ឈមណ្ឌលស្តារកាយសម្បទានានា ក្នុងការផ្តល់ឧបករណ៍ទ្រទ្រង់រាងកាយដល់ជនពិការ ។

ការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្តារកាយសម្បទា សតិបញ្ញា និងមជ្ឈមណ្ឌលផលិតគ្រឿងផ្សំ ឧបករណ៍ទ្រទ្រង់រាងកាយ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គម-

មាត្រា ១៦._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច សហការជាមួយក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសុខា-
ភិបាល ត្រូវ :

- រៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសព្យាបាលដោយចលនា និងព្យាបាល
សតិបញ្ញា នៅតាមសាលាបច្ចេកទេសថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រនានា ហើយបញ្ចូលផ្នែកនេះឱ្យមាន
គ្រប់មន្ទីរពេទ្យ ដើម្បីព្យាបាលអ្នកជំងឺកុំឱ្យធ្លាក់ខ្លួនពិការ
- ជួយបណ្តុះបណ្តាលគ្រូសារ ដែលមានសមាជិកពិការ ជនពិការ និងអ្នកស្ម័គ្រ
ចិត្ត អំពីវិធីថែទាំ និងបច្ចេកទេសស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម តាមប្រភេទពិការនីមួយៗ ដើម្បីឱ្យ
គ្រូសារដែលមានសមាជិកពិការ ជនពិការមានលទ្ធភាពស្តារកាយសម្បទា និងសតិបញ្ញាជនពិការ
- ពង្រីកសេវាស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម តាមសហគមន៍ សេវាពិគ្រោះយោបល់
ព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត និងសតិបញ្ញាខ្សោយ ។

មាត្រា ១៧._

រដ្ឋត្រូវបង្កើតកម្មវិធីបង្ការពិការភាព ដល់ពលរដ្ឋគ្រប់រូបតាមរយៈ :

- ការថែទាំសុខភាពក្នុងពេលមានគភ៌
- ការតាមដាន និងការវិនិច្ឆ័យរោគ ដែលនាំឱ្យមានពិការភាព ទាន់ពេលវេលា
- ការផ្តល់ថ្នាំបង្ការជំងឺ ដែលនាំឱ្យមានពិការភាព
- ការផ្តល់អាហារទ្រទ្រង់រាងកាយ
- ការអប់រំអំពីមូលហេតុដែលនាំឱ្យមានពិការភាព
- ការព្យាបាលតាមវិធីវេជ្ជសាស្ត្រ និងការអប់រំកាយសម្បទាឡើងវិញឱ្យទាន់
ពេលវេលា ។

មាត្រា ១៨._

ក្រសួង ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបង្កលក្ខណៈឱ្យជនពិការបានចូលរួមរៀបចំ
ពង្រីកប្រោងអភិវឌ្ឍ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ដែលប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ជន
ពិការ ។ ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវដាក់បញ្ចូលសេចក្តីត្រូវការរបស់ជនពិការទៅក្នុងកម្មវិធី
អភិវឌ្ឍនានា ។

9/2/20

ksl

មាត្រា ១៩._

គោលនយោបាយជួយឧបត្ថម្ភ សេវាពិនិត្យថែទាំសុខភាព ព្យាបាលនិងស្តារលទ្ធភាព ពលកម្មកាយសម្បទា ដល់ជនពិការដែលមានពិការភាពធ្ងន់ធ្ងរ ឬ ក្រីក្របំផុតគ្មានទីពឹង ត្រូវ កំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ២០._

លក្ខណវិនិច្ឆ័យប្រភេទ និងកម្រិតនៃពិការភាព ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច និងរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសុខាភិបាល ។

ការកំណត់លក្ខណវិនិច្ឆ័យ និងកម្រិតនៃពិការភាពរបស់យោធិន ត្រូវមានការចូលរួម ពីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យការពារជាតិ ។

ជំពូកទី ៥

ការចេញចូលទឹកនៃឯសាធារណៈ

មាត្រា ២១._

រាល់ទឹកនៃឯសាធារណៈ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានលក្ខណៈងាយស្រួលចេញចូលសម្រាប់ ជនពិការគ្រប់ប្រភេទ ដូចជាការធ្វើជម្រាល ការបំពាក់ឧបករណ៍ធ្លាក់ដៃនៅតាមបន្ទប់ទឹក ការ ដាក់ផ្លាកសញ្ញានានា ។

មាត្រា ២២._

ក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចដែលផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតលើគម្រោងសាងសង់ ការសាងសង់ និងត្រួតពិនិត្យសំណង់ ទឹកនៃឯសាធារណៈ ត្រូវធានាលក្ខណៈងាយស្រួលចេញចូលរបស់ ជនពិការ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២៣._

ការរៀបចំលក្ខណៈងាយស្រួលចេញចូល នៅទីកន្លែងសាធារណៈ ឬ លើមធ្យោបាយ

ដឹកជញ្ជូនផ្សេងៗ សម្រាប់ជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុក វិស័យសង្គមកិច្ច និងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ២៤._

ជនពិការមានសិទ្ធិទទួលប័ណ្ណបើកបរយានយន្ត ។ សមត្ថភាពបើកបរយានយន្តនៃជន ពិការ ព្រមទាំងប្រភេទយានយន្តសម្រាប់ជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកវិស័យសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសុខាភិបាល ។

មាត្រា ២៥._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ត្រូវចេញប័ណ្ណសម្គាល់យាន យន្ត និងប័ណ្ណបើកបរពិសេសដល់ជនពិការ ។ ជនពិការដែលបើកបរយានយន្ត អាចដាក់ បង្ហាញប័ណ្ណបើកបរ ឬ ប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត នៅជាប់នឹងយានយន្តរបស់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យអ្នក ដទៃមើលឃើញ ។

ជនពិការត្រូវដាក់បង្ហាញប័ណ្ណនេះនៅជាប់នឹងយានយន្ត នៅពេលចតលើចំណត សម្រាប់ជនពិការ ។

ការក្លែងបន្លំ ឬ ការបំពាន ដើម្បីទទួលបានសិទ្ធិ និងអាទិភាពនេះ ត្រូវហាមឃាត់ ។

មាត្រា ២៦._

រាល់ទីកន្លែងសាធារណៈ ដែលមានចំណតយានយន្ត ត្រូវរៀបចំឱ្យមានចំណតយាន- យន្តពិសេសសម្រាប់ជនពិការ ។

រាល់ទីកន្លែងសាធារណៈ ដែលមានបន្ទប់អនាម័យ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានបន្ទប់អនាម័យ សម្រាប់ជនពិការ ។

ការរៀបចំចំណតយានយន្តសម្រាប់ជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកវិស័យសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

ksl

11/2/20

ជំពូកទី ៦

ការអប់រំ

មាត្រា ២៧._

សិស្ស-និស្សិតពិការគ្រប់រូប មានសិទ្ធិចូលសិក្សាក្នុងគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ និងឯកជន និងមានសិទ្ធិទទួលអាហារូបករណ៍ដូចសិស្ស-និស្សិតដទៃទៀតដែរ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្ទុយពីនេះ ។

មាត្រា ២៨._

រដ្ឋត្រូវបង្កើតគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ សម្រាប់អប់រំសិស្ស-និស្សិតពិការដូចជា :

- ការជំរុញធ្វើសមាហរណកម្ម សិស្ស-និស្សិតពិការ ទៅក្នុងថ្នាក់រៀនចម្រុះតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន
- ការបង្កើតថ្នាក់រៀនពិសេស សម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីត្រូវការនៃសិស្ស-និស្សិតពិការ ។

មាត្រា ២៩._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ត្រូវរៀបចំកម្មវិធីសម្រាប់គ្រឹះស្ថានសិក្សានានាក្នុងការសម្របសម្រួលដល់សិស្ស-និស្សិតពិការនូវផ្នែកមួយចំនួន ដូចជា :

- អគារ បន្ទប់ និងកន្លែងសិក្សា
- ភាសាសញ្ញា និងអក្សរស្នាប
- បច្ចេកទេសអប់រំ និងគុកោសល្យ ស្របទៅតាមប្រភេទពិការភាព
- សម្ភារៈសិក្សា ឬ ឧបករណ៍ផ្សេងៗ សម្រាប់ជំនួយដល់សិស្ស-និស្សិតពិការ
- សម្ភារៈឧបទេសសម្រាប់ត្រូបង្រៀន ឬ សាស្ត្រាចារ្យ និងផ្នែកផ្សេងៗទៀតតាមការដាក់ស្តែងរបស់សិស្ស-និស្សិតពិការម្នាក់ៗ ។

មាត្រា ៣០._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសដល់សេចក្តីត្រូវការផ្នែកអប់រំរបស់សិស្ស-និស្សិតពិការ ។

សិស្ស-និស្សិតពិការក្នុងគ្រួសារក្រីក្រ ឬ ជាយោធិនពិការ ត្រូវបានទទួលដោយឥតគិតថ្លៃនូវការចូលសិក្សានៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈគ្រប់កម្រិតសិក្សា និងសៀវភៅសិក្សាព្រមទាំងសម្ភារៈសិក្សា ។

គ្រឹះស្ថានសិក្សាឯកជន ត្រូវមានគោលការណ៍ពិសេសចុះថ្លៃការសិក្សា សៀវភៅសិក្សា និងសម្ភារៈសិក្សាសម្រាប់សិស្ស-និស្សិតពិការ ឬ ជាយោធិនពិការ ។

ការកំណត់ការចុះថ្លៃការសិក្សា និងសម្ភារៈសិក្សា ត្រូវចែងដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច និងរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ។

មាត្រា ៣១._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីបញ្ជ្រាបការសិក្សា ជាអាទិ៍ : អំពីមូលហេតុនៃពិការភាពវិធីបង្ការ និងតម្លៃរបស់ជនពិការ ។

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ត្រូវមានកម្មវិធីគរុកោសល្យអំពីពិការភាពសម្រាប់បំបាក់បំបែនត្រូ និងសាស្ត្រាចារ្យគ្រប់រូបឱ្យយល់ដឹងពីពិការភាព និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនសិស្ស-និស្សិតពិការ ។

មាត្រា ៣២._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យព័ត៌មាន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយនូវការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីពិការភាពនិងសិទ្ធិជនពិការ ដើម្បីពង្រឹងសាមគ្គីភាព ការយោគយល់ និងការគោរពសិទ្ធិជនពិការ តាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរបស់រដ្ឋ ដោយឥតបង់ថ្លៃ ។

ចំពោះប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឯកជន ត្រូវមានកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយពិសេសចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសកម្មភាពខាងលើ ។

Ksl

ជំពូកទី ៧

ការងារ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

មាត្រា ៣៣._

ជនពិការដែលមានលក្ខណសម្បត្តិ និងសមត្ថភាពបំពេញនូវមុខងារ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងមុខតំណែង មានសិទ្ធិចូលបម្រើការងារ ដោយគ្មានការរើសអើងរាប់ទាំងការបម្រើការងារជាមន្ត្រីរាជការ កម្មករ និយោជិត កូនជាង ឬ កម្មសិក្សាការី ។

មាត្រា ៣៤._

នីតិបុគ្គលដែលជ្រើសរើសកម្មករ និយោជិតធ្វើការ ត្រូវទទួលយកជនពិការដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ នៃច្បាប់នេះ ឱ្យចូលធ្វើការតាមអត្រាកំណត់សមស្រប ។

អត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យការងារ និងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។

មាត្រា ៣៥._

ក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ ដែលជ្រើសរើសមន្ត្រីរាជការឱ្យចូលធ្វើការងារ ត្រូវជ្រើសរើសជនពិការ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ នៃច្បាប់នេះ ក្នុងអត្រាកំណត់សមស្រប ។

អត្រា និងបែបបទជ្រើសរើស ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៣៦._

នីតិបុគ្គលដែលទទួលបានជនពិការ ឱ្យចូលធ្វើការតាមអត្រាកំណត់សមស្រប ត្រូវធ្វើសេចក្តីជូនដំណឹងជាទៀងទាត់អំពីចំនួនកម្មករនិយោជិតធ្វើការទាំងអស់ និងកម្មករ និយោជិតជាជនពិការទៅក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច និងក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យការងារ ។

មាត្រា ៣៧._

នីតិបុគ្គលដែលមិនអាចបំពេញតាមកាតព្វកិច្ច ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៤ និងមាត្រា ៣៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបង់ភាគទានចូលហិបបូលនិធិនៃជនពិការ ។

Handwritten signature/initials.

18/2/20

អត្រានៃការបង់ភាគទាន ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។

មាត្រា ៣៨._

នីតិបុគ្គលត្រូវរៀបចំឱ្យមានការសម្របសម្រួលសមស្រប សម្រាប់ជនពិការ ដែលជាបេក្ខជនដាក់ពាក្យសុំបម្រើការងារ ជាកម្មករ និយោជិត ឬ ភូតជាង ឬ កម្មសិក្សាការី លើកលែងតែក្នុងករណីការសម្របសម្រួលនោះ មានបន្ទុកធ្ងន់ធ្ងរហួសហេតុ ។

មាត្រា ៣៩._

រដ្ឋត្រូវយកចិត្តទុកដាក់បង្កើតស្ថាប័នបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សម្រាប់ជនពិការ ។
គ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈរបស់រដ្ឋ ឯកជន ឬ អង្គការនានា ត្រូវទទួលបណ្តុះបណ្តាលជនពិការឱ្យចូលសិក្សាដោយបង់ថ្លៃ តាមអត្រាកំណត់សមស្រប ឬ ដោយឥតបង់ថ្លៃ សម្រាប់ជនពិការក្រីក្រ ឬ ជាយោជនពិការ ។

អត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច និងរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ។

មាត្រា ៤០._

គ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈរបស់រដ្ឋ ឯកជន ឬ អង្គការនានា ត្រូវរៀបចំការសម្របសម្រួលសមស្របដល់ជនពិការ ដែលជាបេក្ខជនដាក់ពាក្យសុំចូលសិក្សា ឬ ជាសិក្ខាកាម ឬ ជាកម្មសិក្សាការី លើកលែងតែក្នុងករណីការសម្របសម្រួលនោះ មានបន្ទុកធ្ងន់ធ្ងរហួសហេតុ ។

មាត្រា ៤១._

គ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈរបស់រដ្ឋ ឯកជន ឬ អង្គការនានា ត្រូវរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលលំអិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ រួចប្រកាសផ្សាយឱ្យជន

19/26

Kse

ពិការបានដឹងជាមុន ។ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈនេះ ត្រូវធ្វើជូនស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីធានាការអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

ជំពូកទី ៨
ការលើកទឹកចិត្ត

មាត្រា ៤២._

រដ្ឋត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់ជនពិការ ដែលប្រកបមុខរបរ អាជីវកម្ម សិប្បកម្មជាលក្ខណៈ ឯកត្តជន ឬ គ្រួសារ ឬ សមូហភាពរបស់ជនពិការ តាមរយៈការកាត់បន្ថយពន្ធដារ និងការផ្តល់ អាទិភាពផ្សេងៗទៀត ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

មាត្រា ៤៣._

រដ្ឋត្រូវលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារ និងលើកទឹកចិត្តផ្សេងៗទៀត ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន ដល់និយោជក គ្រឹះស្ថានសិក្សា គ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈដែល បានទទួលជនពិការឱ្យចូលធ្វើការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល ទៅតាមអត្រាកំណត់សមស្រប ឬ លើសអត្រាកំណត់សមស្រប ដែលមានចែងក្នុងជំពូកទី ៧ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ៩
ការបោះឆ្នោត

មាត្រា ៤៤._

ជនពិការគ្រប់រូប មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោត ឬ ឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនឱ្យគេ បោះឆ្នោត ស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជាធរមាន ។

មាត្រា ៤៥._

ការប្រមាថ ការរើសអើង ចំពោះពិការភាពរបស់បេក្ខជន ត្រូវហាមឃាត់ ។

ជំពូកទី ១០
មូលនិធិជនពិការ

មាត្រា ៤៦._

ត្រូវបង្កើតមូលនិធិជនពិការ ជាគ្រឹះស្ថានរដ្ឋបាលសាធារណៈ ក្នុងគោលបំណងដូចតទៅ :

១-ផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងកម្មវិធីផ្សេងៗ ដែលជួយដល់ជនពិការ និងគាំទ្រដល់ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថាននានា ដែលផ្តល់សេវាកម្មដល់ជនពិការ ដូចជាផ្នែកសុខាភិបាល ស្ដារលទ្ធភាពពលកម្ម អប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈ និងការរកការងារឱ្យធ្វើ ។

២-លើកកម្ពស់ និងបង្កើនសុខុមាលភាពរបស់ជនពិការ ជាពិសេស :

-ជនពិការក្រីក្រ និងយោធិនពិការ ដែលមិនបានទទួលសេវាស្ដារលទ្ធភាពពលកម្ម

-គ្រួសារជនពិការក្រីក្រ និងយោធិនពិការ ដែលពឹងផ្អែកលើជនពិការក្នុងជីវភាពរស់នៅ

-ជនពិការក្រីក្រ និងយោធិនពិការ ដែលបានទទួលសេវាស្ដារលទ្ធភាពពលកម្ម ឬ ជនពិការ ដែលមានជំនាញតែពុំទាន់ទទួលបានការងារធ្វើ ។

៣-ផ្តល់ប្រាក់កម្ចីសម្រាប់ការសម្របសម្រួលសមស្រប ។

មាត្រា ៤៧._

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃមូលនិធិជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៤៨._

មូលនិធិជនពិការ មានប្រភពចំណូលមកពីការឧបត្ថម្ភ និងអំណោយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថាន អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ សហប្រតិបត្តិការសហគមន៍នានា គ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន និងភាគីទាក់ទង ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៧ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ១១
ការអនុវត្តសន្និសញ្ញាអន្តរជាតិ

មាត្រា ៤៩._

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃសន្និសញ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាភាគី ត្រូវយកមកអនុវត្តជាមួយច្បាប់នេះ ។

ក្នុងករណីមានទំនាស់ជាមួយនឹងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិនៃសន្និសញ្ញាអន្តរជាតិទាំងនោះ ត្រូវចាត់ទុកជាបទប្បញ្ញត្តិគោល ។

ជំពូកទី ១២
ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥០._

អំពើប៉ះពាល់ដល់ការប្រើប្រាស់ដោយសេរីនូវសិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬ ដល់និយ័តភាពនៃការបោះឆ្នោតរបស់ជនពិការ ដោយប្រើហិង្សា ការបង្ខិតបង្ខំ ការគំរាមកំហែង ឬ ឧបាយកលទុច្ចរិត ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទៅ ៣ (បី) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៅ ៦.០០០.០០០ (ប្រាំមួយលាន) រៀល ។

បទល្មើសនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ទៅ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ៤.០០០.០០០ (បួនលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ប្រសិនបើបទល្មើសនេះបានប្រព្រឹត្តដោយមានការប្រើអាវុធ ។

មាត្រា ៥១._

អំពើរបស់បុគ្គល ដែលមានកាតព្វកិច្ចថែរក្សា ដែលបោះបង់ជនពិការដោយចេតនា ឬបង្ខំ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទៅ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ និងពិន័យជា

Handwritten signature

ប្រាក់ពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ប្រសិនបើ អំពើបោះបង់បណ្តាលឱ្យអន្តរាយដល់សុខភាព ឬ សន្តិសុខរបស់ជនពិការ ។

មាត្រា ៥២._

អំពើរបស់ជនគ្រប់រូប ដែលមានអំណាចទៅលើជនពិការ ដែលបង្កគំរាមការ ឬ គ្មាន ការថែទាំរហូតដល់ខូចសុខភាពជនពិការនោះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ទៅ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ៤.០០០.០០០ (បួនលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៣._

អំពើទាញយកប្រយោជន៍ដោយចេតនា ដោយរំលោភលើភាពល្ងង់ខ្លៅ ឬ ភាពទន់ ខ្សោយនៃបុគ្គលនេះ បណ្តាលមកពីស្ថានភាពពិការភាព ដោយបង្ខំបុគ្គលនេះឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើ ឬ មិនប្រព្រឹត្តអំពើ ដែលធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងររបស់បុគ្គលនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទៅ ៣ (បី) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៅ ៦.០០០.០០០ (ប្រាំមួយលាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៤._

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ចំពោះនីតិបុគ្គលដែលមិនព្រមបង់ចូលហិបបូមូលនិធិជនពិការ ដូចមាន កំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៧ នៃច្បាប់នេះ ដោយគ្មានមូលហេតុសមស្រប ។

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ចំពោះប្រធានស្ថាប័នរដ្ឋដែលមិនព្រមអនុវត្តមាត្រា ៣៥ នៃច្បាប់នេះ ដោយគ្មានមូលហេតុសមស្រប ។

ការពិន័យអន្តរការណ៍ជាសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ។

មាត្រា ៥៥._

ការក្លែងបន្លំប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ឬ ប័ណ្ណបើកបរពិសេសសម្រាប់ជនពិការ ឬ អំពើ ប្រព្រឹត្តដោយទុច្ចរិត ដើម្បីទទួលបានសិទ្ធិ និងអាទិភាពដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៥ នៃច្បាប់

នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ទៅ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ៤.០០០.០០០ (បួនលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៦._

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទៅ ៣ (បី) ឆ្នាំ និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៅ ៦.០០០.០០០ (ប្រាំមួយលាន) រៀល អំពើជ្រៀតជ្រែក ដោយខុសច្បាប់ ទៅក្នុងការអនុវត្តមុខងារសាធារណៈណាមួយ ដោយបំពេញកិច្ចណាមួយ ក្នុងចំណោមកិច្ចទាំងឡាយ ដែលសម្រាប់តែអ្នកមានសិទ្ធិក្នុងមុខងារនេះ ។

ជំពូកទី ១៣

អន្តរបញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥៧._

ទឹកនៃឯសាធារណៈទាំងឡាយណា ដែលបានសាងសង់ មុនច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ហើយដែលមានលទ្ធភាព ត្រូវរៀបចំកែសម្រួលទឹកនៃឯសាធារណៈនោះ យ៉ាងយូររយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដើម្បីឱ្យជនពិការមានលក្ខណៈងាយស្រួលចេញ-ចូលបាន ។

ក្នុងករណីមិនគោរពតាមវាក្យខ័ណ្ឌខាងលើ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៨._

ទឹកនៃឯសាធារណៈទាំងឡាយណា ដែលបានសាងសង់មុនច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ហើយមិនទាន់បានរៀបចំ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៦ នៃច្បាប់នេះ ហើយដែលមានលទ្ធភាព ត្រូវរៀបចំកែសម្រួលទឹកនៃឯសាធារណៈនោះ យ៉ាងយូររយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ។

ក្នុងករណីមិនគោរពតាមវាក្យខ័ណ្ឌខាងលើ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៩._

ក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ និងនីតិបុគ្គល ដែលជ្រើសរើសបុគ្គលិកចូលបម្រើការងារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៤ និងមាត្រា ៣៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តក្នុងរយៈពេល១ (មួយ) ឆ្នាំ ក្រោយច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ។

**ជំពូកទី ១៤
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៦០._

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលចែងផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

ពស.០៩០៧. ៧២១

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

ហត្ថលេខា

អ៊ុក សំហេង

លេខ : ១១ ៥ . ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៩

ហត្ថលេខាឯកអគ្គរាជរដ្ឋាភិបាល

យុន ជិនកេន